

ESI: Policiju izgraditi na realnom stanju

D.Risojević Nezavisne Novine

November 9, 2007

BANJALUKA - Evropska inicijativa za stabilnost (ESI) optužila je međunarodnu zajednicu da je, bez ikakvih argumenata, nametnula reformu policije kao uslov za približavanje BiH Evropskoj uniji, uprkos tome što se nijedna zemlja, prije nje, nije suočila sa sličnim zahtjevom.

Ova uticajna organizacija, sa sjedištem u Berlinu, osudila je odluku EU da BiH, kao jedina zemlja u regionu, ostane bez parafiranog Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa EU, kao prvog koraka ka članstvu u Uniju.

Umjesto insistiranja na svom modelu policije, međunarodna zajednica bi, tvrdi se u izvještaju ESI-ja, reformu policije trebala temeljiti na realnom stanju u zemlji i širokoj stručnoj raspravi. Rasprave bi, navodi se, trebale odgovoriti na konkretna pitanja, poput onog šta bi različiti policijski modeli donijeli, koliko bi to koštalo i kako ojačati SIPA i Graničnu policiju.

"Takve debate treba da fokusiraju na praktičnim, a ne ideološkim pozicijama", zaključio je ESI.

U izvještaju o stanju u BiH, pod simboličnim nazivom "Najgori u razredu", tvrdi se da je međunarodna zajednica preuveličala problem sa stopom organizovanog kriminala i navodno slabim bezbjednosnim strukturama na državnom nivou, što su bili jedni od najsnažnijih argumenata za reformu policije.

"Organizovani kriminal jeste ozbiljan problem u BiH, kao i u drugim tranzicionim zemljama. Ipak, ima jako malo dokaza o tome je organizovani kriminal u BiH nerješiv problem", navodi se u analizi i ističe kako je stopa kriminala kod nas, u mnogim oblastima, računajući i ubistva, manja nego u zemljama EU.

Kao primjer o tome kako je preuveličavan problem kriminala, naveli su i slučaj jednog izvještaja OHR-a, u kojem se, pozivajući se na informacije Interpola, navodi kako se čak 80 odsto heroina za tržišta zapadnih zemalja krijumčari preko teritorije BiH. Ipak, izvještaj Interpola je, kako ga je citirao ESI, posve drugačiji i u njemu se navodi da nema zemlje u regionu, uključujući i Austriju, Bugarsku i Rumuniju, preko koje ne prolazi neka od heroinskih ruta.

ESI tvrdi da ne stoje ni argumenti o tome da policija, čak i kako je danas organizovana, ne može da se bori protiv kriminala na cijeloj teritoriji zemlje. U analizi se tvrdi da zemlja na državnom nivou ima instrumente, poput SIPA i Granične policije, koje mogu efikasno da se bore protiv oblika kriminala, koji su naznačeni kao problem.

U izvještaju je, takođe, naznačeno kako ne mora da znači da bi policija na državnom nivou bila jeftinija, nego što je to danas slučaj. Pozivajući se na izvještaje Komisije za reformu policije, ESI navodi da bi se, umjesto pojeftinjenja, samo moglo očekivati dodatno povećanje troškova.

U analizi se, pored toga, navodi da izvještaj Komisije za reformu policije ne ide u prilog tvrdnji Savjeta za primjenu mira (PIC), da bi svaka druga reforma, osim predložene, predstavljala kršenje evropskih standarda. Poredeći iskustva BiH sa zemljama koje su zaključile sporazum, ESI je zaključio da je odlaganjem od potpisivanja sporazuma sa EU, ignorisan sav rad na policijskoj reformi iz proteklih godina.

"Kad je Makedonija potpisala sporazum sa EU, u zemlji je buktio građanski rat. Kad su Srbija i Crna Gora, prije raspada državne zajednice, započele pregovore o sklapanju sporazuma sa EU, nije postojala nikakva policijska struktura na saveznom nivou, niti je to bila prepreka za završetak pregovora", navodi se u analizi.